

۲۰۱۵/۱۲/۳۰

محمد ایاز نوري

شاغلي مزمل خان شينواري ته زما خواب

ستاسو نسبتاً اوږده ليکنه (۲۳ دسمبر) مي د افغان جرمن د درانه پورتال په کرکی کې ولوستله. تاسو د پخواني پاچا اعليحضرت ظاهرشاه پلوي ياست، اووسی، دا ستاسو قانوني او مدني حق دي. زه يې مخالف يم، دا زما قانوني او مدني حق دي. زه له دې وضعیت نه مشکور يم، که زما په مقابل کې هغه هم مخالف نظر راځي، بيا زه خپل تحرک حفظ کوم او که هيڅ غبرگون موجود نه وي، بيا زه د سکون وخواته ځم، چې دا حال بيا د يوه متعهد افغان لپاره بنایسته نه وي. اصلاً ولي داسې او ورته ليکنې، چې راتلونکې کې به هم که ژوند باقي وه، زما د قلم نه ميډيا ته راشي، زه خپلو هيواد والو ته تقديم کوم؟

بنسټيز هدف د حقایقو ذکر او بالخصوص دافغانستان د يوه بيکاره بادشاه د اصلي څيرې رابربندول دي، چې مکارو پلويانو يې ورنه کعبه جوړه کړې وه او طواف يې ورته کاوه.

تاسو شينواري صاحب په پيل کې ماته ليکلي: «**څو ورځې د مخه مي ... ستاسي د مکتب د شمول داستان ولوست**» حال دا، چې زما د ليکنې عنوان «**د بنوونځي د وخت يادونه**» ده. تاسو په دوام زما له قلم نه په نقل زما د مرحوم پلار د دولتي رتبې او دندې ذکر کړئ، ليکن هلته اصلي هدف زما، چې د ديوان حرب د مرستيال د **غرازه هندي بايسکل** ذکر دي، تاسو د هغه د بيرته ليکلو نه ځان تېر کړئ دي!!، زما مقصد دلته تظاهر نه وه، چې زه پخپل پلار کوم امتياز ځان ته وغواړم، زما هدف دلته د شاهي نه صادق دولت د يوه جگ پوري افسر د ژوند د صورت حال بيان نويو افغان نسلونو ته دي. هغه وخت زمونږ د کور په موقعيت کې نور هلته يو شمېر شرافتمند او عزتمند د افغان اردو افسران لکه: ډگروال اختر محمد خان احمد زی، ډگروال شيرمحمد خان طوطاخيل، ډگروال محمد جان خان غوربندي، ډگروال محمد کريم خان خوستی، ډگروال خرم دل خان، ډگروال عاقل شاه خان منگل (چې بيا فرقه مشر شو) او نور اوسيدل، ما په سترگو ليدل، چې دغه د تاريخي افغانستان اصلي او صادق ساتونکي، چې د نادرشاه د واکمنۍ يې بيا تر ۴۰ لمريزې لسيزې پورې دا افغان اردو پخپل ارش او دريش راکش کړې وه، او هر يو يې پس له ۳۵ کلونو خدمت دغه عسکري رتبې ته رسيدلي ول، هر سهار پای پياده تر ټانگ لوگر پوري روان ول او هلته بيا د بناري بس نه په استفادې، به يې ځانونه اړونده قطعاتو ته رسول، مازيگر مل بيا د گرد جن يونيفورم او گردجنو بوتونو سره بيرته کورو ته را روان ول... آخر دغه معظم ټولواک مسوول نه وه، چې دغو د هيواد ساتونکو ته نه

مستقل موټر، بلکې مثلاً یو روسی جیب، څلور کسه شاته او یو کس مخته، یعنی د پنځه کسانو لپاره یې هر سهار یوموټر رالېږلای...، چې د هغوی عزت او وقار خوندي وای؟

تاسو لیکي: « باید په تاسف سره ووايم، چې ستاسو محترم والد صاحب په ابتدایي [ستاسو مقصد د ابتدایي] کلمه ده او د مکتب دخه [د مخه] په مقدماتي ښوونه او روزنه کښ [کښی] چې باید ["باید" ستاسو له خوا یوه اضافه کلمه لیکل شوې ده] د پنځه کلنۍ د عمر نه شروع کيږي د غفلت نه کار اخستی دی تر دې چې تاسی حتا د مکتب نوم نه وه اوریدلی. آیا د ظاهر شاه گناه وه چې پدې برخه کښ [کښی] خپل تعلیم یافته ډگروال نه وه تنویر کړی؟»

تاسو جناب ته عرض کړم، چې بلي په پر مختللو هیوادو کې د مکتب د ابتدایي دورې د پیل نه مخکې ماشوم د یوه کال لپاره باید ورکتون ته واستول شي، چې دی د ښوونځي د پیل لپاره تیار شي. اوس ته جناب د ظاهر شاه غوندي غافل بادشاه نه هغه وخت د ورکتون د آسانتیاوو انتظار کوي؟ بلي دا د معظم ټولواک گناه وه، چې زه باید د ښوونځي د پیل نه مخکې ورکتون ته شامل شوی وای. تا جناب په مهارت سره غوشتي، چې دلته زما پلار او ما د ناپوهي په تور توهين کړی. خیر زه تانه شکایت نلرم، ته خو مخالف یې.

په دوام تاسو لیکلي دي: «، ستا د قران استاذ مولوی صاحب ظالم سړی وه، هغه ملا چې د خدای او قران معظم نه ډار ونلری... نو پادشاه چې د خدای بنده څنگه کولای شی چې هغه د خدای په لاره روان کړی؟ که پادشاه داسی ملایان په درو ووهي او مخ یې تور کړی بیانو د امان الله [منظور ستا اعلیحضرت غازي امان الله خان دی] غوندي د کفر فتوی پرې صادرېږي،»

زه تاسره موافق نه یم، چې د هیواد ټول اختیاره بادشاه د هغه مولوي په مقابل کې بی وسه وه. دا د پادشاه مسوولیت او وظیفه وه، چې دغسی د دین استاذان یې سم روزلي وای. پادشاه د لومړي کچي معنوي او مادي امتیازاتو نه برخه مند وه، لیکن ستاسو په قضاوت د مسوولیت په خای کې بیا بی گناه او د ملا په مقابل کې بی قدرته وه...؟! تا په دوام د سلسله مراتب ذکر ماته کړی دی، او پر ما مو د **کردکی منطق** د لرلو د یوه کس تور لگولی دی، زه درته وایم، چې سلسله د مراتبو بالاخره د وخت ټول او ټول واک ته ورسپړي. ستا خوبنه ده، چې دا نظر زما مني او که یې نه مني. بلي ما خپل پلار ته د مکتب د حالاتو او فزیکي وهلو نه ویل، لیکن دا فزیکي وهل د شاگردانو هغه وخت په یوه قانون او رواجي موضوع باندې بدل شوي ول او زما پلار په کې بی وسه وه. د معظم ټولواک د ضبط احوالاتو مامورینو دا د ښوونځيو ټول احوال پادشاه او نورو جگپوړو دولتي مسوولینو ته ورساوه، لیکن زه درته وایم، چې دا ټول د ارگ په رضایت پر دغه مظلوم او تاریخي ملت تر سره کیدل.

په وروستي پاراگراف د خپلي نیوکې کې تا بیا ځان رامعرفي کړی، چې د پادشاه پلوی او د محمد داود خان مخالف کس یې او لیکلي دي: «، د ظاهر خان په دوره کښ [کښی] به د چپیانو لخوا په مزارو [مظاهرو] کښ [کښی] د ظاهر کل او ظاهر خان مردباد [مرده باد] ردیلانه چیغی پورته کیدی

آيا د داود خان په صدارت او په اصطلاح جمهوري دوره كېن [كېنې] ممكنه وه چې څوك ووايي داود خان كل مرده باد؟ خيال است و محال است و جنون. تاسي د ملي شخصيتونو جهنمي جزاگانو او اعدامونو ته د داود خان په دوره كېن [كېنې] د كوم آزاد قضاوت په رڼا كېن [كېنې] ارزيايي كوي؟، بيا مو د رحمان بابا شعر ليكلي دي...!!

كه څوك تله د انصاف ...،،

تاسو په پورتنۍ توضيح كې د پاچا د وخت چپي مظاهريچيانو ته د رزيانو خطاب كوي، آيا دا ستاسو انصاف دي؟ هغوی افغانان ول او خپلي روا غوشتني يې لرلي. بلي، زه پخپل آزاد قضاوت وایم، چې د محمد داود خان تر مشري لاندې په ۱۳۵۲ ل كال كې د شاهي مطلقه غافل، بې كفايته او بې تفاوته د ملت په حق كې دولت له منځه تلل او د جمهوري نظام اعلانيدل، دا زه په سياسي، ټولنيز او اقتصادي لحاظ د هيواد افغانستان لپاره يو پرمختگ بولم نه يو په شاه تگ...!! ما په همدې پورتال كې په تحريري توگه خپل نظر ليكلي، چې په هر دولت كې او د محمد داود خان د حاكميت په وخت كې، چې هر فرد يا ډلې يا كورنۍ سره زياتې او ظلم شوي وي، هغوی حق لري، خپل ځانگړي نظر ولري، ليكن زه دا هم وایم، چې د محمد داود خان په جمهوري دور كې زمونږ ملي حاكميت او ملي گټې خوندي وي، اقتصادي چارې د تام امنيت په فضا كې په موثره توگه مخ پر وړاندې روانې وي او ملت او ولس په يوه غږ نظام او مشر ته يې تابع ول.

پای

د پاڼو شميره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په ځير و لولئ